

KHÁT VỌNG CỐNG HIẾN CỦA ĐỘI NGŨ DOANH NHÂN VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. HOÀNG THU TRANG *

TÓM TẮT

Để đội ngũ doanh nhân Việt Nam có thể phát huy và thực hiện tốt vai trò đặc biệt quan trọng của mình với tư cách là lực lượng đại diện cho sức sản xuất mới của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa thì một trong những điều kiện tiên quyết là đội ngũ này phải có khát vọng cống hiến đối với quê hương, đất nước. Bài viết tập trung làm rõ một số vấn đề lý luận và thực trạng khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam hiện nay, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm khơi dậy mạnh mẽ khát vọng cống hiến của đội ngũ này trong thời gian tới, đáp ứng yêu cầu mới đặt ra.

Từ khóa: doanh nhân; đội ngũ doanh nhân Việt Nam; khát vọng cống hiến.

Nhận bài: 14/12/2024; đưa vào quy trình biên tập: 14/12/2024; duyệt đăng: 25/2/2025.

1. KHÁT VỌNG CỐNG HIẾN CỦA ĐỘI NGŨ DOANH NHÂN VIỆT NAM HIỆN NAY - MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG

Một cách chung nhất có thể hiểu: Khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam chính là niềm mong muốn, ao ước, khát khao dâng hiến toàn bộ sức lực, trí tuệ của các doanh nhân Việt Nam một cách tự nguyện, tự giác để phục vụ cho lợi ích chung của tập thể, cộng đồng, đất nước.

Xuất phát từ vị trí, vai trò trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội hiện nay, có thể khẳng định khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam thể hiện ở những nội dung cụ thể như sau:

Một là, khát vọng làm giàu một cách chính đáng, hợp pháp góp phần xây dựng, phát triển đất nước giàu mạnh, hùng cường.

Với vai trò là lực lượng xung kích đi đầu trong phát triển kinh tế của đất nước, khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trước hết phải được thể hiện ở khát vọng làm giàu nhưng chỉ dừng lại ở đó là chưa đủ. Bởi, khát vọng cống hiến được hiểu là việc một cá nhân mong muốn,

ước ao, khát khao dâng hiến toàn bộ sức lực, trí tuệ của mình một cách tự nguyện, tự giác cho sự phát triển chung, vì lợi ích chung của tập thể, cộng đồng, xã hội. Do đó, khát vọng làm giàu của đội ngũ doanh nhân Việt Nam hiện nay muốn trở thành khát vọng cống hiến thì đó phải là khát vọng làm giàu không phải chỉ cho bản thân mà quan trọng hơn là cho doanh nghiệp, để doanh nghiệp phát triển thực sự giàu mạnh từ đó mang lại sự giàu có, thịnh vượng cho nhân viên, người lao động của doanh nghiệp, rồi tiếp đó đóng góp cho sự phát triển chung của cộng đồng, xã hội thông qua các hoạt động an sinh, phúc lợi xã hội tương xứng với khả năng và tiềm lực của doanh nghiệp. Cùng với đó, khát vọng làm giàu này phải là làm giàu một cách chính đáng, hợp pháp được hiểu là các hoạt động sản xuất, kinh doanh, phát triển doanh nghiệp thông qua sự lãnh đạo, quản lý, điều hành của doanh nhân phải tuân thủ các quy định của pháp luật, tuân thủ những chuẩn mực chung của đạo đức xã hội tiến bộ cũng như đạo đức nghề nghiệp ở từng ngành nghề, lĩnh vực sản xuất, kinh doanh

cụ thể. Có như vậy, hoạt động làm giàu, phát triển doanh nghiệp mới không đi ngược lại lợi ích chung của người lao động, người tiêu dùng, của cộng đồng, xã hội và lợi ích chung lâu dài của nước, của dân.

Như vậy, nếu trước đây, sự cống hiến của doanh nghiệp, doanh nhân yêu nước thể hiện bằng những hành động đóng góp của cải, vật chất cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, thì ngày nay, tinh thần, khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân, doanh nghiệp trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa nên được thể hiện bằng những khát khao, nỗ lực, quyết tâm làm giàu chính đáng góp phần hiện thực hóa mục tiêu xuyên suốt của chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam là: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Hai là, khát vọng đổi mới sáng tạo để phát triển đất nước nhanh và bền vững.

Với tư cách là lực lượng nòng cốt, chủ lực trong xây dựng, phát triển đất nước trong mọi lĩnh vực trước hết là trên lĩnh vực kinh tế, trách nhiệm của đội ngũ doanh nhân Việt Nam là phải bảo đảm cho sự phát triển kinh tế - xã hội, phát triển đất nước nhanh nhưng sự phát triển đó phải là sự phát triển bền vững đồng thời bảo đảm vững chắc 3 trụ cột: tăng trưởng kinh tế; thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, xóa đói, giảm nghèo, tạo việc làm, tăng thu nhập cho người lao động và bảo vệ môi trường sinh thái. Muốn thực hiện được điều này, đòi hỏi đội ngũ doanh nhân Việt Nam cần phải có khát vọng đổi mới sáng tạo. Luật Khoa học và Công nghệ [3] đã chỉ rõ: “Đổi mới sáng tạo (innovation) là việc tạo ra, ứng dụng thành tựu, giải pháp kỹ thuật, công nghệ, giải pháp quản lý để nâng cao hiệu quả phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao năng suất, chất lượng, giá trị gia tăng của sản phẩm, hàng hóa” [3].

Có thể khẳng định rằng, để tạo ra sự phát triển nhanh, bền vững cho doanh nghiệp, từ đó tạo cơ sở cho sự phát triển nhanh, bền vững đất nước, các doanh nhân ở mỗi doanh nghiệp phải thực hiện sự đổi mới sáng tạo trên

tất cả các mặt hoạt động của doanh nghiệp trên cơ sở ứng dụng những thành tựu khoa học, công nghệ hiện đại với 4 cấu phần chính: “(1) Đổi mới sáng tạo sản phẩm/dịch vụ; (2) Đổi mới sáng tạo quy trình; (3) Đổi mới sáng tạo marketing; và (4) Đổi mới sáng tạo tổ chức” [8] nhằm hướng tới mục tiêu nâng cao năng suất, chất lượng, sản phẩm hàng hóa/dịch vụ, tăng doanh thu, tăng lợi nhuận, giảm chi phí, tăng sự hài lòng và đáp ứng nhu cầu của khách hàng và người tiêu dùng trên cơ sở gắn hoạt động sản xuất, kinh doanh với bảo vệ môi trường sinh thái ở tất cả các khâu, các mặt trong hoạt động của doanh nghiệp... hướng tới nâng cao sức cạnh tranh của doanh nghiệp, tạo chỗ đứng vững chắc đồng thời bảo đảm sự phát triển nhanh, bền vững của doanh nghiệp trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập kinh tế quốc tế. Đây chính là nền tảng cho sự phát triển nhanh, ổn định của nền kinh tế vĩ mô, từ đó tạo cơ sở cho sự phát triển nhanh, bền vững đất nước, xây dựng xã hội phồn vinh, nhân dân hạnh phúc.

2. KHÁT VỌNG CỐNG HIẾN CỦA ĐỘI NGŨ DOANH NHÂN VIỆT NAM HIỆN NAY - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Từ thực tế của công cuộc đổi mới có thể thấy, đa số doanh nhân Việt Nam hiện nay có khát vọng cống hiến và đang thực hiện tốt khát vọng đó thể hiện ở khát vọng làm giàu chính đáng và khát vọng đổi mới sáng tạo, cụ thể như sau:

Trước hết, có thể khẳng định: sau gần 40 năm đổi mới, Việt Nam đã có lực lượng doanh nhân hùng hậu, đa số mang trong mình khát vọng vươn lên làm giàu. Tuy nhiên, điều đáng nói ở đây là, khát vọng làm giàu này đã vượt ra khỏi nhu cầu của bản thân, gia đình, mà đó là khát vọng làm giàu cho đất nước để xây dựng đất nước ngày một “đàng hoàng hơn, to đẹp hơn” như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh trước lúc ra đi đã căn dặn. Khát vọng làm giàu ấy được xây dựng dựa trên nền tảng tuân thủ pháp luật, luôn gắn lợi ích của doanh nghiệp, doanh nhân với lợi ích của cộng đồng, đất nước, nhân dân.

Cũng nhờ mang trong mình khát vọng cống hiến thông qua việc làm giàu chính đáng, hợp pháp nhằm mang lại lợi ích cho doanh nghiệp, người lao động, cho cộng đồng, xã hội, cho đất nước... mà nhiều doanh nhân Việt Nam đã có nỗ lực, quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, thử thách để tìm kiếm cơ hội đầu tư, mở rộng sản xuất, kinh doanh ở thị trường trong và ngoài nước nhằm phát triển mạnh mẽ doanh nghiệp, từ đó đóng góp xứng đáng vào sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Cũng chính sự lớn mạnh không ngừng của các doanh nghiệp dưới sự lãnh đạo, quản lý, điều hành của các doanh nhân Việt Nam đã khiến khu vực này đóng góp đến hơn 60% GDP, 70% nguồn thu ngân sách nhà nước. Bên cạnh đó, khi các doanh nghiệp được mở rộng và phát triển mạnh mẽ cũng đồng nghĩa với việc doanh nhân, doanh nghiệp đã góp phần quan trọng trong việc giải quyết vấn đề việc làm cho người lao động trong xã hội, ổn định thu nhập và từng bước cải thiện, nâng cao đời sống của người lao động về mọi mặt mà trước hết là đời sống vật chất.

Không chỉ dừng lại ở đây, khát vọng cống hiến của doanh nhân thông qua nỗ lực thúc đẩy việc phát triển, mở rộng doanh nghiệp, vươn lên làm giàu chính đáng còn là để giúp doanh nhân có tiềm lực vật chất nhằm chung tay góp sức cùng Đảng, Nhà nước giải quyết các vấn đề xã hội như: tham gia các chương trình xóa đói, giảm nghèo, các hoạt động đền ơn đáp nghĩa, các chương trình vì cộng đồng, đóng góp các quỹ nhân đạo, từ thiện, hỗ trợ người dân có hoàn cảnh khó khăn, hỗ trợ khắc phục hậu quả của thiên tai, dịch bệnh, xây dựng các công trình phúc lợi góp phần bảo đảm an sinh xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân...

Cùng với khát vọng vươn lên làm giàu chính đáng, hợp pháp, phần lớn các doanh nhân Việt Nam hiện nay cũng nhận thức rõ vấn đề: trong bối cảnh của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ Tư với sự phát triển như vũ bão của khoa học và công nghệ, nếu chỉ có khát vọng làm giàu chính đáng thôi thì chưa đủ mà để có thể cống hiến cho sự phát triển

đất nước thì doanh nhân, doanh nghiệp Việt Nam nhất thiết phải có khát vọng đổi mới sáng tạo. Sự phát triển của khoa học, công nghệ đang đặt các doanh nhân, doanh nghiệp Việt Nam phải đối mặt với áp lực đột phá trong cải tiến công nghệ, đổi mới chiến lược quản trị, nâng cấp trình độ nghiên cứu phát triển, cũng như nâng cao chất lượng nguồn nhân lực nếu muốn tìm kiếm sự phát triển nhanh, bền vững cho doanh nghiệp từ đó đóng góp vào sự phát triển nhanh, bền vững đất nước. “Theo kết quả khảo sát Top 50 doanh nghiệp sáng tạo và kinh doanh hiệu quả (VIE50) năm 2024, có đến 86% doanh nghiệp được khảo sát cho rằng, đổi mới sáng tạo là động lực tăng trưởng quan trọng nhất của doanh nghiệp trong giai đoạn 3 - 5 năm tới (tăng nhẹ so với tỷ lệ 83,2% trong khảo sát VIE50 năm 2023)” [9].

Cũng bởi nhận thức như vậy cho nên thời gian qua, nhiều doanh nhân Việt Nam trong các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế đã nỗ lực, chủ động, tích cực tiến hành đổi mới sáng tạo trên tất cả các phương diện hoạt động của doanh nghiệp trên cơ sở ứng dụng các thành tựu khoa học, công nghệ hiện đại, áp dụng quy trình sản xuất kinh doanh mới để tăng năng suất, giảm chi phí; tạo ra những sản phẩm mới, hữu ích, thiết thực hơn, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người tiêu dùng nhưng đồng thời gắn sản xuất, kinh doanh với bảo vệ môi trường để bảo đảm sự phát triển bền vững lâu dài cho chính doanh nghiệp và cho đất nước. Nhờ những nỗ lực đổi mới sáng tạo của các doanh nhân, doanh nghiệp Việt Nam đã góp phần làm tăng Chỉ số Đổi mới sáng tạo toàn cầu của Việt Nam, theo đó, năm 2023, Việt Nam được xếp hạng 46/132 quốc gia, nền kinh tế, tăng 2 bậc so với năm 2022; đồng thời được đánh giá là một trong 7 quốc gia thu nhập trung bình đạt được nhiều tiến bộ nhất về đổi mới sáng tạo trong thập kỷ qua và cũng là một trong 3 quốc gia giữ kỷ lục có thành tích vượt trội so với mức độ phát triển trong 13 năm liên tiếp [7].

Tuy nhiên, cùng với những thành tựu đạt được, thẳng thắn nhìn nhận có thể thấy, bên cạnh những doanh nhân có khát vọng cống hiến

thì vẫn còn một bộ phận doanh nhân chưa có khát vọng cống hiến hoặc khát vọng cống hiến chưa đủ lớn. Mục đích trước hết của doanh nhân khi làm kinh doanh là thu lợi nhuận. Nhưng, nếu chỉ mong muốn làm giàu cho bản thân và doanh nghiệp, chỉ quan tâm đến lợi ích riêng mà không nghĩ đến lợi ích chung của cộng đồng, xã hội thì đất nước không thể phát triển giàu mạnh. Trên thực tế nột số doanh nhân, doanh nghiệp vì đặt mục tiêu lợi nhuận lên trên hết đã bất chấp tất cả, coi thường đạo lý, thậm chí vi phạm pháp luật, gây thiệt hại lớn đến lợi ích của đất nước, nhân dân, người tiêu dùng, cản trở sự phát triển kinh tế - xã hội với các hành vi: làm hàng giả, hàng kém chất lượng, gian lận thương mại, buôn lậu, sản xuất, kinh doanh gây ô nhiễm môi trường... Thậm chí, đang xuất hiện ngày càng nhiều các vụ việc doanh nhân, doanh nghiệp cấu kết với cán bộ các cấp, đặc biệt là những cán bộ có chức, có quyền để thực hiện các hành vi đưa hối lộ, tham nhũng, tiêu cực nhằm chiếm đoạt tài sản, gây thất thoát, lãng phí ngân sách, tài sản, nguồn lực của Nhà nước và của nhân dân, để lại hậu quả hết sức nghiêm trọng. Chẳng hạn, có thể kể đến như vụ án Vạn Thịnh Phát: trong 10 năm (2012-2022), Chủ tịch Tập đoàn Vạn Thịnh Phát - Trương Mỹ Lan cùng đồng phạm đã “rút ruột” của ngân hàng SCB hơn 1 triệu tỉ đồng, tổng dư nợ gốc không thể thu hồi tính đến thời điểm khởi tố vụ án là hơn 677.000 tỉ đồng. Trong vụ việc có đến 23 cán bộ là lãnh đạo cấp vụ, cục và cán bộ cơ quan thanh tra, kiểm toán, thanh tra, giám sát ngân hàng, lãnh đạo thanh tra, ngân hàng địa phương bị khởi tố có liên quan đến tội danh nhận hối lộ, cấu kết với doanh nghiệp để thực hiện các hành vi tiêu cực [11]. Trong vụ đại án của Tập đoàn Phúc Sơn gây ra những thiệt hại đặc biệt nghiêm trọng cho Nhà nước, liên đến việc các cán bộ nhà nước nhận hối lộ, cấu kết, bao che, tiếp tay cho doanh nghiệp thực hiện các hành vi trái pháp luật cũng có nhiều bị can bị khởi tố [4]...

Cùng với đó, thực tế cũng cho thấy, còn không ít doanh nghiệp, doanh nhân chưa thực sự muốn đổi mới sáng tạo hoặc khát vọng đổi mới sáng tạo chưa thực sự đủ lớn để thúc đẩy doanh

nghiệp và đất nước phát triển nhanh, bền vững. Theo bà Trịnh Thu Hương, phó Cục trưởng Cục phát triển doanh nghiệp, Bộ Kế hoạch đầu tư cho biết, hiện nay, chính sách, chương trình hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số đã được ban hành khá đầy đủ, đồng thời đã xây dựng công cụ nền tảng số, cơ sở dữ liệu chuyển đổi số, xây dựng và triển khai đào tạo chuyển đổi số cho doanh nghiệp. Mặc dù vậy, đa số doanh nghiệp vẫn chưa sẵn sàng với chuyển đổi số và chưa chủ động tìm kênh hỗ trợ cho chuyển đổi số. Doanh nghiệp Việt Nam còn gặp nhiều trở ngại khi đổi mới sáng tạo, chưa nhận thức đầy đủ về vai trò của đổi mới sáng tạo [10].

Theo một khảo sát gần đây của Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), trong số các doanh nghiệp được khảo sát, chỉ có 23,8% biết về chuyển đổi số nhưng thiếu nguồn lực tài chính và nhân lực để thực hiện; cũng chỉ có 11% số doanh nghiệp thành công trong quá trình chuyển đổi số, còn lại 89% số doanh nghiệp còn lại đang “lạc lối” trong quá trình chuyển đổi số. Khảo sát của Hiệp hội Phần mềm và Dịch vụ công nghệ thông tin (Vinasa) cho thấy, có tới 92% số doanh nghiệp được hỏi không biết cách thức chuyển đổi số như thế nào, 72% số doanh nghiệp không biết bắt đầu chuyển đổi số từ hoạt động nào của tổ chức; 69% số doanh nghiệp không biết lựa chọn đối tác nào để triển khai (Minh Dũng, 2024). Theo Cục Ứng dụng và Phát triển công nghệ (Bộ Khoa học và Công nghệ), số lượng doanh nghiệp nhận thức được sự cần thiết của việc đầu tư cho hoạt động nghiên cứu và phát triển (R&D) đang chiếm tỷ lệ thấp. Ngoài một số doanh nghiệp lớn đã có chiến lược và nguồn vốn đầu tư, thì doanh nghiệp Việt Nam tham gia đầu tư cho R&D chưa nhiều. Doanh nghiệp Việt Nam hiện nay mới chỉ dành khoảng 0,4% doanh thu hàng năm cho công tác đổi mới công nghệ. Số doanh nghiệp trích lập Quỹ phát triển khoa học công nghệ hàng năm không nhiều, nhưng nhiều doanh nghiệp vẫn không dùng đến hoặc không dùng hết, sau đó phải hoàn nhập. Theo số liệu thống kê của Tổng cục

Thuế, trong giai đoạn 2015-2021, có tổng số 1.281 lượt doanh nghiệp trích lập Quỹ với tổng số tiền trên 23.895 tỷ đồng, trong đó số sử dụng trên 14.411 tỷ đồng tương đương khoảng 60,3%. Số doanh nghiệp đã thực hiện trích lập Quỹ là khá khiêm tốn so với tổng số doanh nghiệp hiện có. Số trích Quỹ và sử dụng Quỹ lớn tập trung vào một số tập đoàn, tổng công ty và doanh nghiệp lớn [7].

Thực trạng trên phải chăng chủ yếu là do một số doanh nhân, doanh nghiệp chưa có hay khát vọng chưa đủ lớn để thay đổi mà chỉ dừng lại ở việc linh hoạt, thích nghi với hoàn cảnh. Khi không có khát vọng hoặc có nhưng khát vọng chưa đủ lớn sẽ không thể trở thành trở thành động lực để chúng ta biến nó thành hành động.

Trong thời gian tới để khơi dậy mạnh mẽ khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam nhằm phát huy tối đa vai trò và sức mạnh của đội ngũ này vào công cuộc xây dựng, phát triển đất nước cần thiết phải triển khai thực hiện đồng bộ một số giải pháp như sau:

Một là, phải đẩy mạnh giáo dục, tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức, tính tự giác, tích cực của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong việc khơi dậy mạnh mẽ và thực hiện khát vọng cống hiến. Chỉ khi nhận thức đúng, đầy đủ tầm quan trọng và ý nghĩa to lớn của việc khơi dậy và thực hiện khát vọng cống hiến đội ngũ doanh nhân Việt Nam mới có nỗ lực, quyết tâm, tích cực, chủ động vượt qua mọi khó khăn, thử thách, mọi cám dỗ vật chất tầm thường, cống hiến hết sức lực của mình cùng với doanh nghiệp vươn lên thực hiện khát vọng làm giàu chính đáng và khát vọng đổi mới sáng tạo để góp phần xứng đáng vào sự phát triển đất nước nhanh và bền vững.

Hai là, phải có chiến lược phát triển mạnh mẽ đội ngũ doanh nhân, doanh nghiệp Việt Nam cả về số lượng và chất lượng. Từ thực tế có thể thấy, bản thân mức độ ảnh hưởng khi khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam được hiện thực hóa phụ thuộc nhiều vào quy mô và tốc độ phát triển của doanh nhân, doanh nghiệp. Chẳng hạn, đối với các doanh nghiệp lớn, việc doanh nhân có khát vọng làm giàu chính đáng và

hiện thực hóa tốt khát vọng đó sẽ có tầm ảnh hưởng vô cùng lớn lao và là một trong những nhân tố có vai trò quyết định thành công trong sự nghiệp phát triển đất nước. Đối với doanh nhân ở các doanh nghiệp nhỏ, đặc biệt là siêu nhỏ, thì sự tác động trong việc thực hiện khát vọng cống hiến tuy vẫn hết sức quan trọng những mức độ ảnh hưởng và vai trò quyết định lại chưa thật nhiều, hay nói cách khác là khát vọng cống hiến của các doanh nhân này nhiều khi chưa đủ sức mạnh tạo ra động lực lớn để thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển mạnh mẽ. Cũng bởi thế, để việc khơi dậy và hiện thực hóa khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam thực sự trở thành động lực to lớn cho công cuộc xây dựng đất nước trong thời kỳ mới thì nhất thiết phải đẩy mạnh thực hiện chiến lược phát triển mạnh mẽ doanh nhân, doanh nghiệp hướng tới thực hiện mục tiêu được xác định trong Nghị quyết số 41-NQ/TW, ngày 10/10/2023 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong thời kỳ mới: Đến năm 2030 “Phát triển đội ngũ doanh nhân Việt Nam có quy mô, năng lực và trình độ đáp ứng mục tiêu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Phần đầu ngày càng có nhiều doanh nghiệp đạt tầm khu vực, một số doanh nghiệp đạt tầm thế giới...”; Đến năm 2045: “Phát triển đội ngũ doanh nhân Việt Nam có quy mô, năng lực và trình độ đáp ứng mục tiêu quốc gia phát triển, thu nhập cao, có vị thế, uy tín khu vực và quốc tế; một bộ phận doanh nghiệp có thương hiệu thế giới, dẫn dắt một số chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị toàn cầu” [2].

Ba là, đẩy mạnh hoàn thiện thể chế phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, tạo môi trường, điều kiện thuận lợi để đội ngũ doanh nhân Việt Nam khơi dậy mạnh mẽ và hiện thực hóa khát vọng cống hiến. Chất lượng thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là sự bảo đảm chính trị - pháp lý, là điều kiện, môi trường tiên quyết để hoạt động của doanh nhân và doanh nghiệp là một thể thống nhất. Do đó, chỉ khi nào thể chế phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa được

hoàn thiện một cách đầy đủ mới tạo ra môi trường thực sự thuận lợi, thông thoáng, an toàn, công bằng, bình đẳng nhất là trong cơ hội tiếp cận và sử dụng các nguồn lực... giúp cho đội ngũ doanh nhân vươn lên cạnh tranh lành mạnh, tích cực tìm kiếm cơ hội phát triển, phát huy được hết mọi khả năng, năng lực, sức sáng tạo trong sản xuất, kinh doanh, từ đó, cổ vũ, khích lệ, thúc đẩy đội ngũ này khởi dậy mạnh mẽ và thực hiện hiệu quả hơn nữa khát vọng cống hiến của mình. Đây cũng là vấn đề được Đảng ta đặc biệt nhấn mạnh trong Văn kiện Đại hội XIII với khẳng định: “Nhà nước xây dựng và hoàn thiện thể chế, bảo vệ quyền tài sản, quyền kinh doanh...; tạo môi trường thuận lợi, công khai, minh bạch cho các doanh nghiệp, các tổ chức xã hội và thị trường hoạt động” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tập I: 130); “Xây dựng khung khổ pháp luật, môi trường thuận lợi thúc đẩy phát triển, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo” [1, tr. 132]; “Tạo môi trường, điều kiện thuận lợi cho doanh nhân khởi nghiệp sáng tạo, kinh doanh lành mạnh, cống hiến tài năng” [1, tr.168]...

Bốn là, thực hiện tốt chính sách khen thưởng, tôn vinh những doanh nhân giỏi có nhiều đóng góp, cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong thời kỳ mới. Chính sách tôn vinh doanh nhân không chỉ khẳng định thành tích cá nhân mà còn khẳng định sự nhìn nhận của Đảng, Nhà nước, xã hội và nhân dân về vị thế, vai trò to lớn, quan trọng của đội ngũ doanh nhân trong quá trình phát triển đất nước. Bởi thế, thực hiện tốt giải pháp này sẽ tạo ra động lực vô cùng to lớn nhất là động lực tinh thần để đội ngũ doanh nhân Việt Nam tiếp tục nỗ lực vươn lên phát triển, khởi dậy mạnh mẽ và hiện thực hóa tốt hơn nữa khát vọng cống hiến của mình. Về vấn đề này, Văn kiện Đại hội XIII của Đảng cũng đã chỉ rõ phải: “Tôn vinh, khen thưởng kịp thời, xứng đáng những doanh nhân có nhiều đóng góp cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” [1, tr.168]. Tất nhiên, để thực hiện hiệu quả giải pháp này thì chính sách tôn vinh, khen thưởng đối với doanh cần đi vào thực chất và cần mở rộng trên nhiều phương diện để ngày càng lan tỏa, nhân rộng

được những tấm gương doanh nhân tiêu biểu trên mọi lĩnh vực từ đó khơi dậy mạnh mẽ hơn nữa khát vọng cống hiến trong đội ngũ doanh nhân Việt Nam. Đặc biệt, để giải pháp này thực sự có hiệu quả thì đi đôi với đẩy mạnh tôn vinh, khen thưởng những doanh nhân, doanh nghiệp có những cống hiến to lớn đối với đất nước cũng cần xử lý kịp thời, nghiêm minh những doanh nhân, doanh nghiệp vì lợi ích cá nhân mà làm giàu bất chính, bất chấp thủ đoạn xâm hại nghiêm trọng đến lợi ích của cộng đồng, xã hội cản trở quá trình phát triển kinh tế - xã hội.

Như vậy, một lần nữa cần nhấn mạnh rằng, đội ngũ doanh nhân Việt Nam có vai trò vô cùng quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước và thực sự đang có những đóng góp hết sức to lớn đối với quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, để phát huy tốt hơn nữa vai trò của đội ngũ này thì nhất thiết phải triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm khơi dậy mạnh mẽ hơn nữa khát vọng cống hiến của đội ngũ doanh nhân Việt Nam và tạo cơ sở để hiện thực hóa hiệu quả những khát vọng này trong thực tế.

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII - tập I*. Hà Nội: Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2023): *Nghị quyết của Bộ chính trị về xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong thời kỳ mới số 41-NQ/TW*, ngày 10/10/2023. <https://thuvienphapluat.vn/van-ban> truy cập ngày 06/9/2024.
3. Quốc hội (2013): *Luật Khoa học và công nghệ*, Luật số: 29/2013/QH13, ngày 18/6/2013, truy cập ngày 06/9/2024.
4. Báo Chính phủ điện tử (2024): *Bộ Công an: Vụ Tập đoàn Phúc Sơn rất phức tạp, liên quan đến nhiều địa phương*. <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/> truy cập ngày 16/7/2024.
5. Minh Dũng (2024): *Trợ lực cho doanh nghiệp trong chuyển đổi số*. <https://nhandan.vn/tro-luc-cho-doanh-nghiep-trong-chuyen-doi-so-post742781.html>, truy cập ngày 20/2/2024.
6. Hoàng Giang (2023): *Tăng 2 bậc, Việt Nam xếp thứ 46 chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu 2023*, https://ipvietnam.gov.vn/tin-tuc-su-kien/-/asset_publisher/7xsjBfqhCDAV/content/gii2023, truy cập ngày 27/9/2023.
7. Hoàng Giang (2024): *Để 'tròn' sứ mệnh Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ của doanh nghiệp*. <https://baochinhphu.vn/de-tron-su-menh-quy-phat-trien-khoa-hoc-va-cong-nghe-cua-doanh-nghiep-102230602173353042.htm>, truy cập ngày 19/2/2024.
8. Như Loan (2023): *Đổi mới sáng tạo tại các doanh nghiệp lớn Việt Nam: Góc nhìn từ doanh nghiệp VIE5*. <https://baodautu.vn/doi-moi-sang-cao-tai-cac-doanh-nghiep-lon-viet-nam-goc-nhin-tu-doanh-nghiep-vie50-d188060.html>, truy cập ngày 20/4/2023.
9. Minh Ngọc (2024): *Đổi mới sáng tạo và khát vọng vươn tầm của doanh nghiệp Việt*. <https://baodautu.vn/doi-moi-sang-cao-va-khat-vong-vuon-tam-cua-doanh-nghiep-viet-d218283.html>, truy cập ngày 26/6/2024.
10. Xuân Thảo (2024): *Nhiều chính sách hỗ trợ đổi mới sáng tạo nhưng doanh nghiệp còn khó tiếp cận*. <https://haiquanonline.com.vn/nhieu-chinh-sach-ho-tro-doi-moi-sang-cao-nhung-doanh-nghiep-con-kho-tiep-can-186869.html>, truy cập ngày 10/6/2024.
11. Tuyển Phan (2023): *Vụ án Vạn Thịnh Phát: Đã có 23 cựu cán bộ bị khởi tố*. <https://thanhnien.vn/vu-an-van-thinh-phat-da-co-23-cuu-can-bo-bi-khoi-to-185231217174614531.htm>, truy cập ngày 17/12/2023.

